

Roll No.

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 7

पूर्वमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 619

दर्शनम्

षष्ठम् प्रश्नपत्र

समय : 3 घण्टे

पूर्णकि : 100

1. उचितं विकल्पं चिनुतः :

10

(क) अनुमिति करणम् –

- (i) अनुमानम्
- (ii) परामर्शजन्यं
- (iii) परिमितिकरणम्
- (iv) उपमितिकरणम्

(ख) परामर्शजन्यं ज्ञानम् –

- (i) उपमितिः
- (ii) सानुमितिः
- (iii) अनुमितिः
- (iv) व्याप्तिः

(ग) तर्कसङ्गहस्य कर्ता कः ?

- (i) अन्नभट्टः
- (ii) पाणिनिः
- (iii) केशवमिश्रः
- (iv) कात्यायनः

(घ) शब्दः अस्ति —

(i) प्रमाणम्

(ii) पदार्थः

(iii) अनुमानम्

(iv) गुणः

(ङ) अवयवाः सन्ति —

(i) अष्ट

(ii) नव

(iii) पञ्च

(iv) षड्

2. रिक्तस्थानानि पूरयत —

10

(क) आप्तं वाक्यं |

(ख) व्याप्ति विशिष्ट पक्ष धर्मता ज्ञानं |

(ग) निश्चित साध्यवान् |

(घ) लिङ्गं |

(ङ) वाक्यं द्विविधं लौकिकं |

3. सत्य युग्मं चिनुत —

10

(क) हेत्वाभ्यासः

(i) विपक्षः

(ख) निश्चित साध्याऽभाववान्

(ii) पञ्च

(ग) अग्निः

(iii) सप्त

(घ) द्रव्याणि

(iv) तेज

(ङ) पदार्थः

(v) नव

4. सत्यकथनानां समक्षे “आम्” असत्य कथनानां समक्षे “न्” इति लिखतः : 10

- (क) परिमाणं पञ्चविधं भवति।
- (ख) सामान्यः द्वौ भवतः।
- (ग) शब्दो नित्यो भवति।
- (घ) पञ्चकर्माणि भवन्ति।
- (ङ) पर्वतो वहिमानिति हेतुः।

5. एकपदेन उत्तरतः : 10

- (क) “विधाय” इत्यत्र कः उपसर्गः ?
- (ख) “क्रियते” इत्यस्मिन् को लकारः ?
- (ग) कति विधः रसः ?
- (घ) जीवः प्रति शरीरे कथं भवति ?
- (ङ) शब्दः कुत्र तिष्ठति ?

6. लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः : 20

- (क) परार्थाऽनुमानस्य लक्षणं लिखत।
- (ख) व्याप्तेलक्षणं लिखत।
- (ग) उपमानस्य लक्षणं लिखत।
- (घ) पक्षलक्षणं लिखत।

7. दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः :

30

(क) परामर्शस्य लक्षणं सपदकृत्यं लिखत।

अथवा

पक्षधर्मतायाः लक्षणं सपदकृत्यं विलिखत।

(ख) केवलान्वयि लक्षणं सपदकृत्यं लिखत।

अथवा

अनुमितेः लक्षणं सपदकृत्यं लिखत।